

ChristenUnie

VERKIEZINGSPROGRAMMA

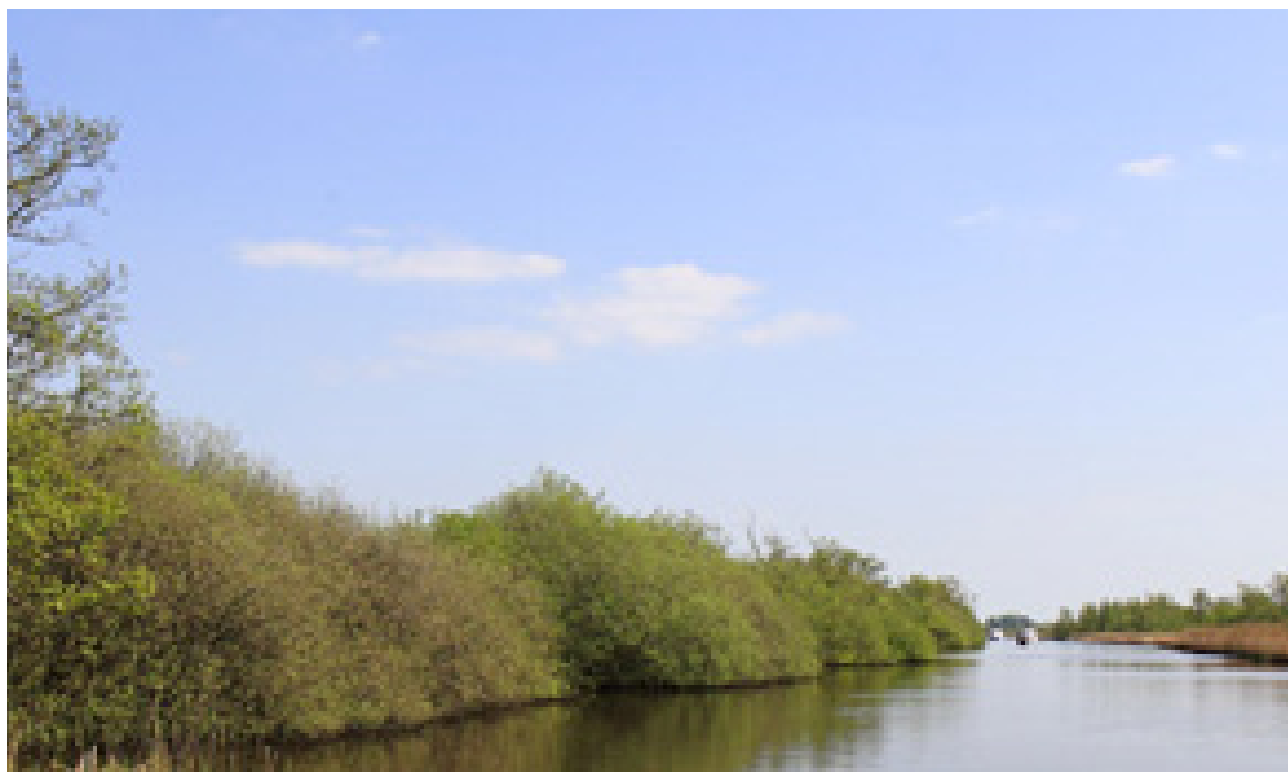
Provinciale Statenverkiezingen 2011

2 maart 2011

Inhoud

INLEIDING.....	3
OPENBAAR BESTUUR.....	4
FINANCIËN.....	6
RUIMTE, LANDBOUW EN NATUUR	6
WATERBEHEER	9
MILIEU, ENERGIE EN KLIMAAT	10
VITAAL PLATTELAND.....	11
REGIONALE BEREIKBAARHEID EN OV	12
REGIONALE ECONOMIE EN ONDERWIJS	14
RECREATIE EN TOERISME	16
SOCIAAL BELEID EN WELZIJN.....	17
SPORT	19
CULTUUR EN TAAL	20
JEUGDZORG.....	22
KANDIDATENLIJST.....	23
CONTACTINFORMATIE.....	24

INLEIDING

Fryslân is de mooiste provincie van Nederland. Wie er woont, weet dat al langer maar tegenwoordig hebben we de echte titel. Fryslân is zo mooi omdat het landschap open en wijds is en rust uitstraalt. Maar ook omdat de Friese mentaliteit staat voor met elkaar en voor elkaar. Omzien naar elkaar en uitkijken naar de toekomst. Niet voor niets kent Fryslân een groot aantal ondernemingen in het midden en klein-bedrijf. Hier wordt hard gewerkt met grote zelfstandigheid en inzet. Er wordt ook hard gewerkt aan de generatie van morgen, op de basisschool tot aan de HBO en in de toekomst ook aan de universiteit. Dat vraagt om beloning en nog meer inzet. Beloning door als provinciebestuur te zorgen dat Fryslân nog mooier wordt en de Friezen nog meer vrijheid en kansen krijgen op werk en een betere toekomst. Inzet om als provinciebestuur belemmeringen weg te nemen en dienstbaar te zijn aan de samenleving. Een provinciebestuur dat zich voor 100% inzet voor ús provinsje!

De ChristenUnie bedrijft politiek bij een open Bijbel. We willen onze politieke keuzes maken als navolgers van Jezus Christus. Dat leidt tot een politiek van dienstbaarheid aan de samenleving, verdediging van onze geestelijke en politieke vrijheden, opkomen voor het gezin, voor kwetsbaren, eerbied voor het leven en een keus voor duurzaamheid. In een tijd waarin de ene crisis zich op de andere stapelt, laat de ChristenUnie zich inspireren door de Bijbel om inzicht en richting te verkrijgen voor de vraagstukken van de overheid en de samenleving van vandaag. Daarbij laten we het niet bij woorden alleen. In de afgelopen jaren heeft de ChristenUnie laten zien vanuit christelijk-sociale uitgangspunten verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

De ChristenUnie ziet de overheid als dienaar van God. Zij zorgt binnen haar mogelijkheden voor goede randvoorwaarden voor een samenleving, waarin mensen tot hun recht komen en in vrede met elkaar leven. De ChristenUnie wil zich daarbij dienstbaar opstellen als een stabiele en betrokken christelijk-sociale partij met een boodschap die hoop geeft en waarop mensen kunnen bouwen. Die boodschap houdt in dat wij in de politiek gelovig gehoorzaam willen zijn aan God en aan wat Hij met de samenleving voor heeft. Het gaat om het dienen van God en het liefhebben van mensen.

Wij geloven dat in de dienst aan God en de dienst aan de naaste iets opbloeit van het goede leven. De mens staat niet op zichzelf en kan niet alles zelf bepalen. Het is juist andersom: mensen komen pas tot bloei wanneer zij zich verantwoordelijk voelen, zorg dragen voor elkaar en respectvol met elkaar omgaan. Vanuit het besef dat mensen in de samenleving aan elkaar gegeven zijn, mogen we samen werken aan een gezond en bloeiend leefklimaat.

Onze provincie gaat een bijzondere tijd tegemoet waarin we ingrijpende beslissingen moeten nemen. Beslissingen die te maken hebben met het takenpakket, de omvang en financiële huishouding van het middenbestuur. De ChristenUnie wil dat de provincies betrokken zijn bij onze samenleving. Daarom zal van provinciale besturen verwacht worden dat zij slagvaardig, transparant, open en klantgericht opereren en hun partners (bevolking, besturen, kennisinstellingen, bedrijfsleven etc.) in een heel vroeg stadium betrekken bij besluitvormingsprocessen.

OPENBAAR BESTUUR

Fryslân moet bliuwe! Maar zonder de franje die er door de jaren heen is bijgekomen. Sterk, simpel en zuinig. Duidelijk moet zijn welke verantwoordelijkheden bij welke overheid horen en dubbelingen tussen gemeenten, provincie en rijk moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. In het rapport Ruimte, Regie en Rekenschap (bekend als het rapport-Lodders) uit 2008, staan de taken van de Provincie omschreven. Deze zijn door het Interprovinciaal Overleg (IPO) vertaald in een profiel provincie. De volgende taken zijn beschreven als typisch provinciale taken: ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer; milieu, energie en klimaat; vitaal platteland; regionale bereikbaarheid en OV; regionale economie; culturele infrastructuur en monumentenzorg; kwaliteit openbaar bestuur; Friese taal en cultuur.

Fryslân is een prachtige provincie met veel verscheidenheid. Friezen staan bekend om hun nuchterheid en gemeenschapszin, maar ook om hun eigenzinnigheid. Deze eigenzinnigheid is ook op het bestuurlijke vlak terug te vinden. Hierbij speelt een coöperatieve houding ten aanzien van burgers, bedrijven, instellingen en gemeenten een centrale rol. Mei-inoar en foar elkoar! Voor de ChristenUnie is het belangrijk dat taken van de Provincie integraal worden opgepakt. Dat vereist een slagvaardige organisatie die niet in hokjes denkt, maar oog heeft voor de raakvlakken tussen water, economie, duurzaamheid, recreatie/toerisme en ruimte. De ChristenUnie vindt dat Fryslân er scherp op moet toezien dat regelgeving niet wordt 'gestapeld'. Te vaak gebeurt het dat Europese regelgeving wordt verzwaaard met aanvullende regels uit Den Haag. Goede regelingen worden zo nodeloos ingewikkeld en dat treft ondernemers en burgers. Waar mogelijk moet de provincie dat repareren. Dat betreft bijvoorbeeld wetgeving in het kader van Natura 2000.

Noordelijke samenwerking

De ChristenUnie hecht aan de zelfstandigheid van Fryslân. Voorstellen om Fryslân op te laten gaan in een landsdeel Noord kunnen niet op onze steun rekenen, maar we zijn wel voor intensivering van de samenwerking in het noordelijk landsdeel. Noordelijke afstemming is noodzakelijk. Op het gebied van bijvoorbeeld automatisering of personeelsdiensten kan gezamenlijke inkoop plaatsvinden als dit een efficiëntievoordeel geeft (shared services). De Samenwerkingsorganisatie Noord Nederland (SNN) is waardevol op het gebied van het aanknopen van betrekkingen en het binnenhalen van subsidies, maar moet wel een uitvoeringsorganisatie blijven. De ChristenUnie is voor een evenwichtige verhouding in het dagelijks bestuur van SNN. Dat is niet het geval nu Drenthe met twee stadsbesturen in SNN is vertegenwoordigd. Als die situatie blijft bestaan, claimt de ChristenUnie ook een positie voor Landstad A7.

De ChristenUnie wil de volgende maatregel:

- de disbalans in het dagelijks bestuur van SNN wordt opgeheven. Het bestuur wordt ofwel beperkt tot vertegenwoordigers van de provincies, ofwel uitgebreid met een vertegenwoordiger van Landstad A7.

Gemeenten

De ChristenUnie hecht aan stabiele bestuurskrachtige gemeenten. Initiatieven om te fuseren moeten vanuit gemeenten zelf komen. De Provincie heeft als taak het proces, om te komen tot een nieuwe samengestelde gemeente, te toetsen aan het Rijksbeleidskader en de Friese criteria die de Staten hierover hebben aangenomen. De ChristenUnie beschouwt Leeuwarden onbetwist als hoofdstad van de provincie Fryslân.

De ChristenUnie heeft het volgende standpunt:

- bij (nieuwe) herindeling mag de positie van Leeuwarden als hoofdstad van de provincie niet in gevaar komen.

Europa

Europa is belangrijk voor Fryslân. Bij de landelijke overheid ligt de focus vaak teveel alleen op de Randstad, Europa zet zich daarentegen in voor sterke regio's. Europese structuurfondsen dragen bij aan de versterking van de kenniseconomie in Fryslân. Dit is essentieel om hier een sterke en gezonde economie te houden.

Waterschap

De ChristenUnie is voorstander van het terugdringen van bestuurlijke drukte. Daarom pleit de ChristenUnie voor het bestuurlijk samenvoegen van Wetterskip Fryslân en de Provincie. Het Wetterskip kan als uitvoeringsorganisatie blijven bestaan. In Fryslân is dat gemakkelijk omdat de grenzen van het waterschap samenvallen met de provinciale grenzen.

De ChristenUnie wil de volgende maatregel:

- de Provincie en Wetterskip Fryslân worden bestuurlijk samengevoegd.

Veiligheid

De Commissaris van de Koningin heeft een actieve rol op het gebied van veiligheid. Bij calamiteiten heeft hij een coördinerende en zo nodig een leidinggevende rol. Provinciale en gemeentelijke rampenplannen moeten regelmatig op actualiteit en doeltreffendheid worden getoetst, bovendien dienen de plannen op elkaar afgestemd te zijn. Landelijk is ervoor gekozen om het voorzitterschap van de veiligheidsregio neer te leggen bij de burgemeester van de hoofdstad. Nu in het nieuwe regeerakkoord van VVD en CDA sprake is van een nationale politie met tien politieregio's, pleit de ChristenUnie ervoor de rol van voorzitter van de Veiligheidsregio te laten vervullen door de Commissaris van de Koningin.

De ChristenUnie wil de volgende maatregel:

- de Commissaris van de Koningin wordt voorzitter van de Veiligheidsregio.

FINANCIËN

De provinciale uitgaven staan mede door de economische crisis onder grote druk. Vanuit het Provinciefonds wordt fors minder bijgedragen aan de provinciale begroting. Het Rijk moet de provincies echter in staat blijven stellen tot het volwaardig uitvoeren van het middenbestuur. Bij het overhevelen van rijkstaken naar de Provincie behoren daarom voldoende middelen beschikbaar gesteld te worden. Wat ons betreft betekent geen geld ook geen taak!

De ChristenUnie Fryslân vindt dat de Provincie een autonome bestuurslaag moet blijven. Fryslân houdt eigen verantwoordelijkheid en zeggenschap over zijn financiële middelen. Hierbij hoort een open huishouding met een eigen robuust belastingsgebied. De Provincie moet haar middelen wel op een actieve en verstandige wijze inzetten.

Voor de ChristenUnie is het waardevast houden van het NUON-vermogen geen doel op zichzelf. Sparen is goed, maar als middel ten dienste van de gemeenschap. Het NUON-vermogen kan de komende tientallen jaren stapsgewijs aangewend worden voor duurzaamheidsprojecten. Een gedeelte van het vermogen is al geïnvesteerd in het project 'Skjinne Fryske Energie'. Dit project verdient navolging. Voorwaarde voor het inzetten van het NUON-kapitaal is dat het ten goede komt aan de Fryske mienskip. Het geld dient te worden geïnvesteerd in fondsen waarop ook rendement wordt gemaakt (revolverend).

De ChristenUnie heeft de volgende standpunten:

- het overdragen van taken van Rijk naar Provincie dient gepaard te gaan met voldoende budgetten; geen geld is geen taak;
- waardevast houden van het NUON-vermogen is geen doel op zichzelf;
- het NUON-vermogen wordt ingezet in revolverende fondsen.

RUIMTE, LANDBOUW EN NATUUR

Voor de ChristenUnie is de christelijke visie op rentmeesterschap bepalend voor de inrichting van en omgang met onze leefomgeving. Op het platteland is de land- en tuinbouw een belangrijke factor, als drager van de economie én van de leefbaarheid. Bovendien is de grondgebonden landbouw (vooral akkerbouw en melkveehouderij) van groot belang voor het in stand houden van het open karakter van het landelijk gebied.

Fryslân telt twintig Natura 2000-gebieden. Voor zes van deze gebieden moet de Provincie een beheerplan schrijven. In een beheerplan wordt beschreven hoe de meest waardevolle gebieden worden beschermd, beheerd en ontwikkeld. Het plan geeft ook aan welke activiteiten zonder vergunning van de Natuurbeschermingswet kunnen plaatsvinden. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat agrariërs in en rondom de Natura 2000-gebieden volop aan het werk kunnen en is bereid waar nodig te investeren in flankerend beleid.

Natuurontwikkeling

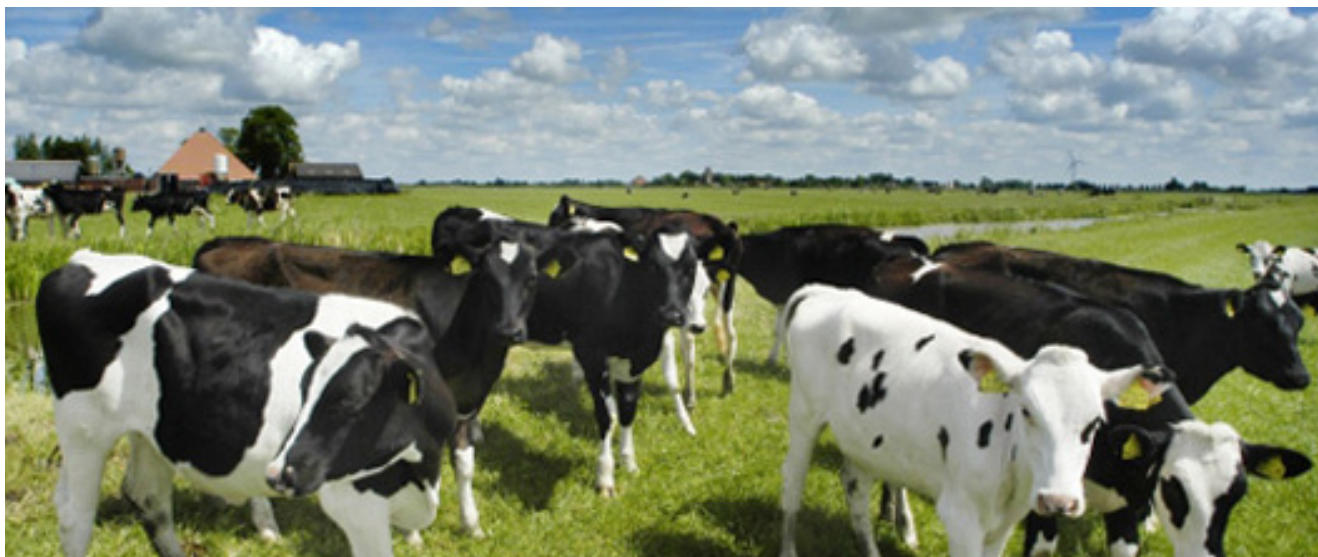
Nu in het nieuwe regeerakkoord geen geld meer wordt gereserveerd voor de aanleg van de Ecologische Hoofdstructuur moet de Provincie zich de komende jaren vooral richten op het inrichten van gebieden die al in het kader van de EHS zijn aangekocht.

De ChristenUnie heeft de volgende standpunten:

- agrarisch ondernemen krijgt de ruimte, óók in Natura 2000-gebieden;
- waar nodig ontwikkelt de Provincie flankerend beleid om ondernemers rondom Natura 2000 gebieden tegemoet te komen;
- de Provincie beperkt zich de komende jaren op de inrichting van reeds aangekochte gebieden in de Ecologische Hoofdstructuur;
- de Provincie zet zich in om schaduwwerking binnen de Nationale Landschappen te gen te gaan. In de Nationale Landschappen moet ondernemen mogelijk blijven.

Landbouw

De ChristenUnie vindt het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met het landelijk gebied, ook uit respect voor Gods schepping. Het landelijk gebied heeft een essentiële rol als recreatiegebied en als leefgebied voor allerlei planten en dieren. Aantrekkelijke landschappen met boerderijen die als 'kathedralen in het landschap staan', zijn belangrijk voor het Friese platteland. De ChristenUnie heeft oog voor de spanning die er is tussen nationaal landschapsbeheer en intensieve veehouderij. Nationaal landschapsbeheer kan helpen bij het in stand houden van kleinschalige bedrijven. Kleinschalige boerenbedrijven en biologische landbouw horen hierin thuis.

De ChristenUnie is voor de volgende maatregelen:

- de Provincie Fryslân maakt schaalvergroting in de landbouw mogelijk met inachtneming van de landschappelijke inpassing, dierenwelzijn en weidegang;
- nieuwbouw van stallen mag alleen op basis van een goed beeldkwaliteitplan. Stallen passen in het landschap en zijn innovatief op het gebied van duurzaamheid;
- boeren krijgen de ruimte voor alternatieve inkomstenbronnen zoals boerderijwinkels, zorgboerderijen en recreatie, en kunnen taken op zich nemen voor agrarisch natuurbeheer (groene diensten) of waterbeheer (blauwe diensten);
- Friese kennisinstututen, zoals Van Hall en Dairy Campus, de overheid en boerenbedrijven werken intensief samen.

Weidevogelbeheer

De stand van weidevogels neemt vrijwel jaarlijks af. De maatregelen in het kader van het agrarisch natuurbeheer worden te versnipperd over te veel gebieden uitgevoerd. Goede samenwerking tussen beheerders, vrijwilligers en overheid is belangrijk. Daarbij moet worden ingezet op de meest kansrijke weidevogelkerngebieden. De ChristenUnie wil de volgende maatregel:

- intensief weidevogelbeheer wordt geconcentreerd in vijf tot tien gebieden in Fryslân waar extra inzet wordt gepleegd om de weidevogelstand te bevorderen. Het betreft gebieden met een substantiële omvang, inclusief een schil van landbouwgronden van agrariërs die daarover een weidevogelvriendelijk beheer voeren.

Visserij

Fryslân heeft van oudsher veel affiniteit met visserij. De laatste tien jaar is de sector onder druk komen te staan door noodzakelijke vangstbeperkingen. De visserijgemeenschappen in onze provincie hebben het daardoor zwaar. Er zijn Europese fondsen die de visserij helpen de overgang te maken naar duurzame vormen van visserij. Om deze fondsen te kunnen benutten, moet ook de provincie een financiële bijdrage leveren. De ChristenUnie wil dat de provincie Fryslân dat ruimhartig doet. De Christenunie is voor de volgende maatregel:

- de Provincie Fryslân ondersteunt Friese visserijgemeenschappen om de overgang te maken naar duurzame vormen van visserij.

WATERBEHEER

De ChristenUnie streeft naar een natuurlijk beheer van water, dat minder afhankelijk is van allerlei technische maatregelen. Veel laaggelegen gebieden zijn geschikt voor waterberging, terwijl hooggelegen gebieden zich meer lenen voor bebouwing. Het bij waterbeheer tot nu toe gehanteerde uitgangspunt 'peil volgt functie', moet worden omgebogen naar 'functie volgt peil'. De ChristenUnie vindt dat verantwoordelijkheden zoveel mogelijk binnen de waterketen moeten worden opgepakt. Dat betekent bijvoorbeeld dat de drinkwaterverstrekker ook verantwoordelijk is voor het zuiveren van drinkwater.

De Provincie heeft aandelen in het waterbedrijf Vitens. De ChristenUnie is voorstander van uitbreiding van dat aandelenpakket tot een robuust pakket, zodat de Provincie zeggenschap krijgt in het bedrijf. Voor de financiering van de aankoop kan geput worden uit het NUON-geld. De ChristenUnie is tegen het verhogen van het waterpeil van het IJsselmeer. Alleen al vanwege de prachtige historische kustplaatsen die bij drastische verhoging van het waterpeil in gevaar komen. Om voldoende waterberging in het IJsselmeer te waarborgen, moet een gemaal worden gebouwd. Het IJsselmeer is van belang als zoetwaterreservoir. Verzilting van het IJsselmeer moet daarom worden tegengegaan. De ChristenUnie houdt ook vast aan de bouw van een nieuw gemaal bij Lauwersoog.

De Alde Feanen is een kwetsbaar natuurgebied. Hierbij is geen ruimte voor intensieve vaarbewegingen. De ChristenUnie is sterk voor het terugdringen van beroepsvaart door de Alde Feanen.

De ChristenUnie heeft de volgende standpunten:

- waterschap en Provincie worden op bestuurlijk niveau samengevoegd om waterbeheer effectiever en efficiënter te organiseren;
- waterketenbeheer wordt verder uitgewerkt door verantwoordelijkheden van begin tot eind duidelijk bij dezelfde partij neer te leggen;
- de Provincie Fryslân breidt haar aandelenpakket in waterbedrijf Vitens uit;
- het waterpeil van het IJsselmeer wordt niet verhoogd; er komt een gemaal om voor voldoende wateropvang te zorgen;
- er komt een nieuw gemaal bij Lauwersoog;
- in de Alde Feanen wordt zwaar scheepvaartverkeer teruggedrongen.

MILIEU, ENERGIE EN KLIMAAT

Het provinciale milieubeleid van de ChristenUnie staat in het teken van de Bijbelse opdracht om te bouwen en te bewaren. We zijn beheerders en gebruikers van Gods schepping, niet de verbruikers ervan. Wij beheren de aarde in het besef dat we haar doorgeven aan onze kinderen. De ChristenUnie wil dat Fryslân vanaf 2050 niet meer afhankelijk is van eindige (fossiele) energiebronnen, maar volledig gebruik maakt van hernieuwbare energie (zoals zon, wind, biomassa). Alle energieplannen van de Provincie moeten dit doel dienen. Voor de plannen tot 2050 moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt tussen de milieuaspecten en andere aspecten zoals veiligheid en economie.

De Provincie heeft een taak als het gaat om vergunningverlening en handhaving. De ChristenUnie vindt dat de Provincie deze taak enerzijds serieus moet nemen, maar anderzijds ook vertrouwen moet geven aan ondernemers die keer op keer bewijzen zich aan de regels te houden. In dat geval kan de controle op een bedrijf worden verminderd. Notoire overtreders kunnen echter rekenen op een strenge en consequente handhaving. De ChristenUnie vindt dat milieuhandhavers niet alleen een controlerende taak, maar nadrukkelijk ook een adviseerende taak hebben. De ChristenUnie stelt de volgende maatregelen voor:

Milieu en klimaat:

- de Provincie heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaamheid. De eigen gebouwen, voertuigen en bedrijfsvoering moeten aan gestelde duurzaamheidnormen voldoen of die zelfs overtreffen;
- Fryslân is vanaf 2050 niet meer afhankelijk van eindige (fossiele) energiebronnen, maar gebruikt alleen nog hernieuwbare energie;
- lichthinder door bedrijven, landbouw en straatverlichting wordt verminderd, ten gunste van een van de kernkwaliteiten van het Friese landschap: duisternis;
- waar mogelijk wordt slimme verlichting toegepast langs provinciale wegen (dimt bij afnemende verkeersintensiteit);
- bedrijven die zich aan de regels houden, komen onder een licht controleregime. Notoire overtreders daarentegen worden hard aangepakt;
- strenge milieueisen zijn goed, maar lopen niet zozeer uit de Europese pas dat Fryslân hier door op economische achterstand komt.

Energie:

- de Provincie stimuleert bedrijven om te komen tot duurzame opwekking van energie in energiecentrales;
- het Fonds Skjinne Fryske Enerzjy wordt verder ontwikkeld en ingezet om duurzame energie initiatieven in de provincie te stimuleren;
- elektrische mobiliteit wordt gestimuleerd door aanleg van oplaadpunten bij carpool plaatsen en parkeervoorzieningen;
- de Afsluitdijk wordt een energiedijk door innovatieve energieopwekking;
- op of nabij de Afsluitdijk komt een groot windmolenpark;
- het beleid voor clusteren van windmolens wordt voortgezet.

VITAAAL PLATTELAND

Op een vitaal platteland kan volop geleefd, gewoond, gewerkt en gerecreëerd worden. De Provincie is als gebiedsregisseur de aangewezen bestuurslaag om de vitaliteit van het platteland te bevorderen. Verrommeling en versnippering moeten worden voorkomen. Een Provinciaal Omgevingsplan is daarvoor een goed instrument.

Demografische ontwikkelingen bedreigen de vitaliteit van het platteland. Het aantal jonge gezinnen vermindert terwijl het aantal ouderen toeneemt, met als gevolg bevolkingskrimp en leegstand van woningen. Daardoor komen de voorzieningen in het gebied, zoals scholen, winkels, culturele instellingen, gezondheidszorg en sportvoorzieningen, onder druk te staan. De krimpgebieden stellen ons voor grote uitdagingen als het gaat om de versterking van de lokale economie en de instandhouding van een goed woonklimaat. Het is van belang dat gemeenten daarbij regionaal opereren. Goed voorbeeld is het Sociaal-Economisch Masterplan in Noordoost Fryslân, waarbij vijf gemeenten, het bedrijfsleven, de Provincie Fryslân en Europa gezamenlijk projecten opzetten die de regio versterken. Een dergelijke gebiedsgerichte aanpak verdient navolging in andere regio's waar werkgelegenheid en sociale kwaliteit een impuls nodig hebben. Het uitvoeren van dergelijke masterplannen vergt grote investeringen over een lange termijn. Een provinciale financiële bijdrage kan hierbij niet ontbreken.

Verpaupering in dorpen en steden moet worden tegengegaan, zodat dorpen aantrekkelijk blijven om te wonen. Centrumdorpen moeten zich richten op werkgelegenheid. Daar hoort ook clustering van bedrijventerreinen bij. De centrumdorpen bevinden zich zoveel mogelijk op fietsafstand van woondorpen. Leegstand wordt bestreden door de bestaande woningvoorraad op het platteland zodanig aan te passen dat mensen er langdurig kunnen blijven wonen. De ChristenUnie is er voorstander van particuliere woningen hiervoor geschikt te maken, bijvoorbeeld door het levensloop geschikt maken van woningen en ook door middel van domotica-toepassingen die bijvoorbeeld zorgoproepen vanuit huis mogelijk maken. De sociale omgeving kan worden versterkt door het stimuleren van buurtzorg. De ChristenUnie wil hiervoor een fonds in het leven roepen, bijvoorbeeld om een pilot uit te voeren; hiervoor kan NUON-geld worden aangewend.

De ChristenUnie wil de volgende maatregelen:

- voor Noordwest en Zuidoost Fryslân worden masterplannen ontwikkeld naar model van het Sociaal-Economisch Masterplan Noordoost Fryslân. Doel is met elkaar te werken aan een gezonde, sterke economie;
- waar mogelijk worden grote provinciale infrastructurele projecten gecombineerd met aanleg van hoofdinfrastructuur voor groen gas en glasvezel;
- in (potentiële) krimpgebieden worden pilots opgezet om ouderen langer in hun eigen huis en op het platteland te houden;
- de provinciale steunfunctie Doarpswurk wordt ondergebracht bij het programma Vitaal platteland.

REGIONALE BEREIKBAARHEID EN OV

De wegenstructuur van Fryslân is volop in ontwikkeling. Als alle wegenprojecten zijn uitgevoerd, is Fryslân wat betreft nieuwe wegen klaar voor de toekomst. Wel moet er steeds aandacht blijven voor het oplossen van knelpunten en het verbeteren van de verkeersveiligheid. De ChristenUnie is bereid waar mogelijk wegenprojecten te versoberen, waardoor de uitvoering goedkoper wordt. Te denken valt aan smallere wegprofielen waarbij overigens niet wordt ingeleverd op verkeersveiligheid. De brede doelluitkering van het Rijk aan de Provincie wordt gekort met vijf procent. De ChristenUnie vindt dat deze in de eerste plaats ten goede moet komen aan het openbaar vervoer en pas daarna aan de overige infrastructuur. Openbaar vervoer is een van de dragers van een vitaal platteland. Goede OV-verbindingen stimuleren de leefbaarheid en houden het platteland aantrekkelijk als woongebied voor zowel jongeren als ook ouderen.

De ChristenUnie vindt dat de spoorlijn Leeuwarden – Zwolle geïntensiveerd moet worden. Er is voorgesteld op dit traject drie treinen per uur te laten rijden. De ChristenUnie pleit ervoor dat in de nieuwe concessie in 2015 ook de vierde trein per uur wordt geregeld.

Fryslân kent een fijnmazig busnetwerk met sterke en zwakke lijnen. De ChristenUnie is voorstander van het gedeeltelijk decentraliseren van het fijnmazige lokale busvervoer. Gemeenten kunnen deze buslijnen aanbesteden aan lokale vervoerders die ook leerlingenvervoer en WMO-vervoer regelen. Met de decentralisatie wordt ook het budget aan gemeenten overgedragen.

De binnenvaart is één van de minst vervuilende duurzame vormen van vervoer van goederen. De Provincie dient voor goede bevaarbaarheid van de hoofdvaarwegen van Fryslân te zorgen en zich in te zetten om knelpunten op te lossen. Veiligheid op het water moet gewaarborgd zijn. Langs de hoofdvaarwegen moet voldoende ruimte zijn voor watergebonden industrie. De ChristenUnie is voorstander van het ontwikkelen van een watergebonden bedrijfsterrin bij Skulenburg.

Regionale bereikbaarheid en OV - vervolg

De ChristenUnie heeft de volgende standpunten:

- na de uitvoering van diverse geplande infrastructurele projecten door de Provincie en in het kader van het Regionaal Specifiek Pakket is Fryslân qua wegenstructuur klaar voor de toekomst. Nieuwe investeringen in wegen betreffen het oplossen van knelpunten of het verbeteren van verkeersveiligheid;
- de Provincie draagt zorg voor sterke bus- en treinlijnen op het platteland. In overleg met gemeenten wordt het fijnmazige lokale vervoer gedecentraliseerd naar de gemeenten, die daarvoor ook de financiële middelen van de Provincie krijgen;
- de concessie in het openbaar vervoer krijgt de maximale looptijd, gekoppeld aan bindende afspraken over verduurzaming van het materiaal. Die verduurzaming dient in lijn te zijn met de keuzes die de Provincie maakt voor het gebruik van biogas en elektriciteit voor mobiliteit;
- alle openbaar vervoer gaat de komende vier jaar over op biobrandstof, bij voorkeur geproduceerd in Fryslân;
- in 2015 rijden er vier treinen per uur tussen Leeuwarden en Zwolle;
- er komt een hoogwaardige spoorlijn tussen Groningen en Heerenveen met een station in Drachten, zoals in het verleden is besloten;
- de Provincie stimuleert onderzoek naar innovatieve vormen van openbaar vervoer, zoals de superbuss van Wubbo Ockels;
- in het kader van de ketenmobiliteit komen veerdiensten in Fryslân onder verantwoordelijkheid van Fryslân. Voorwaarde is wel dat de infrastructuur (met name vaargeulen) goed op orde is.

REGIONALE ECONOMIE EN ONDERWIJS

Fryslân krabbelt op uit een stevige recessie. Naast bedreigingen, zoals afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid, biedt deze situatie ook kansen om tot een duurzamere economie te komen. Economische groei is voor de ChristenUnie echter geen doel op zichzelf, maar een middel om de samenleving tot in de volle breedte te ontwikkelen. Economie staat in dienst van gerechtigheid, solidariteit, duurzaamheid en menselijk welzijn. Van oudsher is het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) een belangrijke drager van de regionale economie. Gelet op het belang van de werkgelegenheid binnen het mkb, zijn er maatregelen nodig om het ondernemerschap te stimuleren. Succesvol ondernemen moet niet geremd, maar beloond worden. De regeldruk voor ondernemers moet dan ook zo laag mogelijk worden gehouden. Het uitgangspunt in de omgang met ondernemers is een relatie van vertrouwen.

De zorg economie groeit in Fryslân. Dat is te zien aan de toename van het aantal zorgboerderijen. Hoewel vele daarvan goede zorg leveren, is de ChristenUnie beducht voor excessen. Een provinciaal keurmerk voor zorgboerderijen kan behulpzaam zijn om het kaf van het koren te scheiden.

Bedrijventerreinen moeten een aantrekkelijke uitstraling hebben. In de loop van de jaren is verrommeling ontstaan, mede doordat er geen of weinig kwaliteitseisen aan bedrijventerreinen zijn gesteld. De ChristenUnie wil dat de Provincie en de gemeenten zich inspannen om bedrijventerreinen te ontwikkelen die een voorbeeld kunnen zijn voor de rest van Nederland. Bedrijventerreinen worden aangesloten op een netwerk van glasvezel. De ChristenUnie vindt dat Fryslân ernaar moet streven dat toekomstige bedrijventerreinen een parkachtige uitstraling hebben en de mogelijkheid bieden om te werken en te recreëren. De grondprijzen moeten dusdanig hoog zijn dat ondernemers ook worden uitgedaagd om fors te investeren in de bouw, die daardoor esthetisch verantwoord en waardevol is. Fryslân heeft verhoudingsgewijs veel bedrijventerreinen op voorraad. De ChristenUnie is tegen het aanleggen van nieuwe terreinen, maar zet veel meer in op kwalitatief goede herstructurering van bestaande terreinen. De Provincie heeft hierin een belangrijke regierol en dient kaders te stellen.

De ChristenUnie wil de volgende maatregelen:

- er komt een fonds om duurzame innovatieve activiteiten van ondernemers te stimuleren. Nadat deze activiteiten succesvol zijn, wordt de bijdrage weer terug gestort in het fonds;
- de Provincie zet zich samen met gemeenten in om de bedrijventerreinen in Fryslân aantrekkelijk te maken en ontwikkelt daarvoor een set van kwaliteitseisen;
- oude bedrijventerreinen moeten worden geherstructureerd voordat er nieuwe bedrijventerreinen kunnen worden aangelegd;
- Fryslân stimuleert de aanleg van een hoofdnetwerk van glasvezel waarop in ieder geval bedrijventerreinen zijn aangesloten;
- de Provincie ontwikkelt een keurmerk voor zorgboerderijen.

Regionale economie en onderwijs - vervolg

Onderwijs

Ook in Fryslân wordt de economie steeds meer een kenniseconomie. Dat vraagt om een ander soort onderwijs. Fryslân is op de goede weg met diverse hogescholen en kennisinstututen. De ChristenUnie ziet de komst van een universiteit in Leeuwarden als een belangrijke stap om studenten de kans te geven door middel van masters en promoties hun studie verder uit te diepen (zie kader). Watertechnologie en agribusiness zijn speerpunten die versterkt moeten worden. Op deze terreinen zijn in Fryslân kenniscentra ontstaan die een wereldwijde uitstraling hebben.

Door de toenemende vergrijzing is het belangrijk om afgestudeerde jonge mensen in Fryslân perspectief te bieden. Voor pas afgestudeerde hbo'ers blijkt het lastig om in Fryslân werk te vinden. Er is een stijgend aantal hbo'ers dat in Leeuwarden beroep doet op een sociale uitkering. De ChristenUnie vindt dat de gaven en talenten van deze jongeren niet verloren mogen gaan. Er moet een Deltaplan komen om jonge hbo'ers aan Fryslân te binden.

Omdat er vanuit het Rijk en Europa minder geld beschikbaar is voor het Noorden moeten er andere wegen gevonden worden om de economie aan te jagen. Bundeling van krachten en samenwerking zijn hierbij essentieel. Fryslân moet gezien worden als één economische kernzone. De ChristenUnie steunt het idee om een Ontwikkelbedrijf Fryslân en een projectbureau Economie in het leven te roepen. Het ontwikkelbedrijf moet zich vooral richten op het stimuleren van innovatieve projecten die aan de inwoners van Fryslân ten goede komen. Het projectbureau Economie, gevestigd in Leeuwarden, moet bijdragen aan een integrale, provinciebrede economische stimulering.

De ChristenUnie wil de volgende maatregelen:

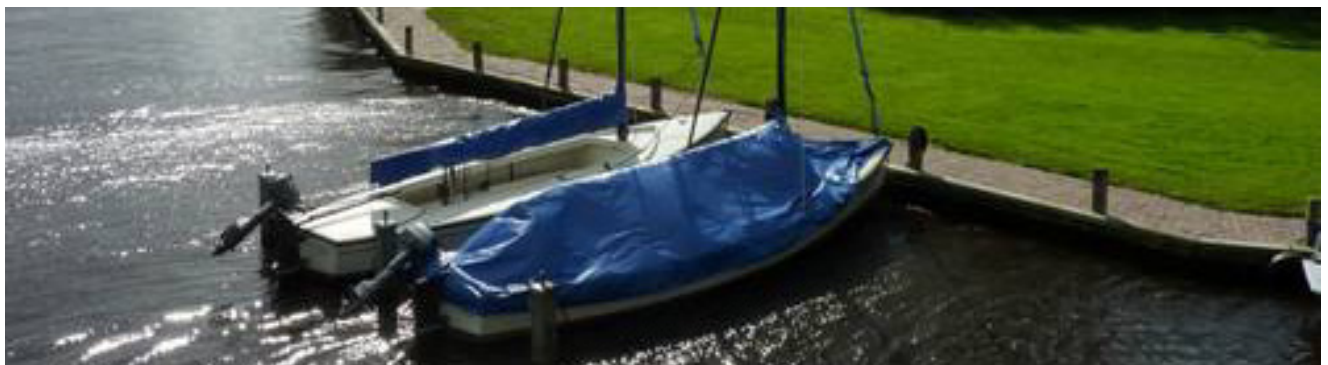
- Fryslân zet zich in voor een sterke kenniseconomie met daarin een belangrijke rol voor University Campus Fryslân;
- de Provincie komt met een Deltaplan om jonge hbo'ers in Fryslân perspectief te bieden.

De University Campus Fryslân wordt een internationaal georiënteerd universitair kenniscentrum, opgezet als netwerkuniversiteit waarin kennispartners in Fryslân onderzoek, masteropleidingen en promotiemogelijkheden aanbieden rond speerpunten (hotspots) als watertechnologie, meertaligheid, leefbaarheid, toerisme en duurzame energie. In een mastercollege kunnen excellente hbo-studenten via een breed vraaggestuurd academisch programma doorstromen naar universitaire masteropleidingen. Deze University Campus Fryslân moet binnen tien jaar uitgroeien tot een bloeiende internationale kennisgemeenschap, onder het motto: investeren in kennis is investeren in een duurzame toekomst.

Internationaal

Wil Fryslân bedrijven met kwaliteit aantrekken, dan heeft Fryslân niet alleen een goed imago, maar ook contacten nodig. Het is belangrijk dat Fryslân zich internationaal presenteert en zich in Europa op de kaart zet. Inzetten op de versterking van Fryslân als Europese regio is en blijft belangrijk en kan intensiever dan op dit moment gebeurt. Het is belangrijk dat internationale contacten vanuit de Provincie, denk aan Fryslân House in New York en Riga, beter gecommuniceerd worden naar het brede publiek.

RECREATIE EN TOERISME

De Provincie heeft een belangrijke taak in het faciliteren van toerisme, met name water- en cultuurtoerisme. Er wordt al veel op dit gebied gedaan en de Provincie moet op dit spoor doorgaan. Het is belangrijk daarbij oog te hebben voor activiteiten die op lange termijn effect hebben en niet alleen voor korte termijn impulsen.

Eén van de omvangrijkste projecten die de laatste jaren zijn uitgevoerd, is het Friese Merenproject. Het hoofddoel van dit project is om Fryslân aantrekkelijker te maken als watersportgebied en daarmee de economie te stimuleren. Daarnaast moet het project de leefbaarheid en het vestigingsklimaat in Fryslân verbeteren, onder meer door een betere doorstroming van het autoverkeer en minder wachttijden voor bruggen en sluisen. Bovendien wordt ook de natuur in Fryslân versterkt. De eerste fase van het Friese Merenproject is inmiddels afgerond: vele verbeteringen zijn een feit. De tweede fase is nu aangebroken. Tot aan 2015 ligt de nadruk op grenzeloos varen, ruimtelijke kwaliteit en het stimuleren van extra bestedingen aan de wal. De ChristenUnie is warm voorstander van het Friese Merenproject en vindt dat gemaakte plannen moeten worden uitgevoerd, ook na 2015.

De ChristenUnie wil de volgende maatregelen:

- er wordt blijvend geïnvesteerd in een goed netwerk van wandel- en fietsroutes in Fryslân;
- er komen meer toeristische routes bij, zoals kanoroutes, kerkenroutes en molenroutes;
- het Friese Merenproject wordt onverkort uitgevoerd.

SOCIAAL BELEID EN WELZIJN

Sociaal beleid en welzijn is in beginsel geen provinciale taak. Door de jaren heen heeft de Provincie echter wel veel taken op dit terrein op zich genomen en kreeg daarvoor ook middelen van het Rijk. Maatschappelijke organisaties werden door de Provincie gesubsidieerd. Ook heeft de Provincie een aantal organisaties benoemd als steunfuncties om een deel van het provinciaal beleid uit te voeren.

De laatste jaren zijn subsidies voor maatschappelijke organisaties en steunfuncties omgeboegen naar projectsubsidies op basis van projectplannen. Daarvoor werd het Sociaal Investerings Fonds in het leven geroepen. De ChristenUnie kon daar goed mee uit de voeten. In het Profiel Provincie komen welzijn en sociaal beleid niet meer als provinciale taken voor. Het regeerakkoord van VVD en CDA van oktober 2010 geeft ook duidelijk een andere richting aan voor de Provincie. Dat stelt de ChristenUnie voor een moeilijke keuze. Uitgangspunt is voor ons: geen geld, geen taak. Maar in dit geval zou een koude sanering van de budgetten voor steunfuncties en maatschappelijke organisaties tot een flinke verschraving kunnen leiden, omdat gemeenten niet staan te popelen om taken op het gebied van welzijn en sociaal beleid van de Provincie over te nemen. Maatschappelijke organisaties richten zich op de ondersteuning van groepen mensen die zich minder goed kunnen redden. Als deze organisaties niet langer worden ondersteund, dreigt een maatschappij te ontstaan die alleen is ingericht op krachtige mensen die zichzelf kunnen redden. Als ChristenUnie willen we nadrukkelijk ook oog hebben voor diegenen die dat niet op eigen kracht kunnen.

Bezuinigingen en de takendiscussie dwingen de Provincie tot duidelijke keuzes. Ook de ChristenUnie wil op dit gebied klare wijn schenken en helder maken wat de Provincie wel en niet moet doen. Twee uitgangspunten zijn daarin voor de ChristenUnie van belang:

- geen koude sanering, maar geleidelijke overdracht naar gemeenten;
- netwerken moeten in stand gehouden worden.

Om te voorkomen dat maatschappelijke organisaties in grote problemen komen, wil de ChristenUnie maatschappelijke organisaties die nu nog steunen op provinciaal geld een éénmalige of tijdelijke uitkering meegeven, waarmee geleidelijk de overgang naar de gemeenten kan worden gemaakt. Veel werk van maatschappelijke organisaties sluit goed aan bij de gemeentelijke taken in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Binnen het model Kooperaasje Fryslân, waarbij gemeenten en Provincie samen afspreken hoe taken worden uitgevoerd, kan deze overgang van maatschappelijke organisaties naar de gemeenten verder worden uitgewerkt. Vooral de steunfuncties hebben in het verleden een netwerk opgebouwd met als doel gemeentelijk beleid op elkaar af te stemmen. Ook is er sprake van kennisbundeling, bijvoorbeeld in de verschillende Informatie Kennis Punten. De ChristenUnie vindt het van belang dat deze netwerken en kennis niet verloren gaan en ziet daarvoor een taak voor de Provincie.

Sociaal beleid en welzijn - vervolg

De Provincie heeft een taak in het tegengaan van discriminatie. Aanvullend op de gemeentelijke taak van klachtenbehandeling en registratie is de Provincie (mede)verantwoordelijk voor preventie, voorlichting en advies. Zij verleent hiervoor een substantiële subsidie aan het antidiscriminatiebureau Tûmba, dat deze taak uitvoert. De ChristenUnie wil Tûmba in de toekomst uit provinciale middelen blijven ondersteunen door middel van een budgetsubsidie.

Ook voor de bekostiging van de overkoepelende belangenorganisatie Zorgbelang wil de ChristenUnie een uitzondering maken. Zorgbelang behartigt vanuit een onafhankelijke positie de belangen van zorgvragers bij onder meer gemeenten en zorginstellingen. Het Rijk beschouwt dit overigens ook als een provinciale taak, maar zonder daar budget bij te leveren.

De ChristenUnie is voor de volgende maatregelen:

- tot nu toe door de Provincie gesubsidieerde maatschappelijke organisaties krijgen een bruidsschat mee voor een geleidelijke overgang naar de gemeenten;
- de overdracht van sociaal beleid en welzijn naar gemeenten wordt binnen Koope-
raasje Fryslân verder uitgewerkt;
- de Provincie draagt er zorg voor dat sociale en kennisnetwerken in stand blijven en
verworven kennis behouden blijft;
- de Provincie blijft Zorgbelang en Tûmba financieren middels budgetsubsidie.
De ChristenUnie vindt het zeer belangrijk om de zogeheten Millenniumdoelen in het
oog te houden. Daarom ook het volgende punt;
- de Provincie zet zich binnen de kaders van haar taakgebied in voor het behalen van
de millenniumdoelen. Daarbij kan samen worden gewerkt met andere overheidslagen.

SPORT

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat iedereen kan sporten. De Friese sporten, zoals kaatsen en fierljeppen, verdienen als cultureel erfgoed speciale aandacht van de Provincie. De ChristenUnie wil de breedtesport stimuleren, en ziet hierin een belangrijke taak weggelegd voor Sport Fryslân. Voor profsport wil de ChristenUnie geen provinciale publieke middelen inzetten.

De afgelopen jaren was er een sporttender voor grootschalige sportactiviteiten. Gelet op de noodzaak van bezuinigingen zal deze tender in de toekomst kleiner moeten worden en zich primair moeten richten op sportevenementen die betrekking hebben op de Friese sporten. Schaatsbaan Thialf in Heerenveen is wereldberoemd. Niet alleen vanwege het ijs, maar ook vanwege het enthousiaste Friese publiek. Om in de toekomst grote internationale wedstrijden in Thialf te kunnen blijven houden, moet fors in Thialf worden geïnvesteerd. De ChristenUnie koerst op een grondige renovatie van het huidige ijsstadion. Mocht er toch gekozen worden voor nieuwbouw op een locatie nabij het voetbalstadion Abe Lenstra (Noordplot), dan wil de ChristenUnie de provinciale bijdrage maximaliseren op het bedrag dat voor renovatie wordt uitgetrokken. Aanvullende financiering zal in dat geval van marktpartijen moeten komen. De ChristenUnie vindt overigens dat allereerst het Rijk en de KNSB een belangrijke financiële rol in het geheel hebben.

De ChristenUnie staat zeer terughoudend tegenover het houden van het WK-voetbal in het Abe Lenstra Stadion. Om wedstrijden in Heerenveen te kunnen houden is veel (belasting)geld nodig, en dat terwijl alle overheidslagen moeten bezuinigen. De ChristenUnie ziet voor de Provincie geen financiële taak of rol als aanjager rond het WK-voetbal.

De ChristenUnie stelt de volgende maatregelen voor:

- de sporttender waaruit sportactiviteiten gefinancierd kunnen worden, wordt beperkt tot Friese sporten;
- de provinciale bijdrage aan een eventuele vernieuwing van Thialf wordt gemaximeerd op de bijdrage aan de renovatie van het ijsstadion;
- de Provincie neemt geen financiële taak of aanjagersrol op zich voor het binnenhalen van het WK-voetbal in 2018 in Nederland.

CULTUUR EN TAAL

De culturele centra staan onder grote financiële druk, waardoor verschraving van het cultuur-aanbod dreigt. De ChristenUnie vindt behoud van een goede regionale spreiding van cultuur-aanbod belangrijk. Tevens moet het culturele aanbod toegankelijk zijn voor een breed publiek. De rol van de Provincie is hierin overkoepelend en toezichhoudend.

De ChristenUnie is voorstander van een provinciale stimuleringsregeling monumentale en beeldbepalende gebouwen. Voorwaarde hierbij is dat bij herbesteding van gebouwen rekening wordt gehouden met de originele bestemming van het gebouw. In het bijzonder vraagt de ChristenUnie aandacht voor waardevolle en monumentale orgels. Bij herbesteding of sloop van een kerkgebouw moet worden gezocht naar een geschikte ruimte waar een monumentaal orgel kan worden herplaatst en gebruikt voor concerten. Bijvoorbeeld in het Provinciehuis of andere overheidsgebouwen.

Om de cultuurbeleving te stimuleren, ontwikkelt de Provincie de Fan Fryslân pas. De pas zorgt ervoor dat mensen tegen een gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van verschillende culturele en toeristische voorzieningen en is beschikbaar voor eigen inwoners en toeristen. De pas geeft (korting op) toegang tot het openbaar vervoer en culturele en toeristische voorzieningen in Fryslân, zoals bijvoorbeeld musea, de Friese stroomtrein, praamvaren en toneelvoorstellingen van Tryater.

Fryslân dingt mee naar de benoeming tot Culturele Hoofdstad van Europa in 2018. Uitgangspunt voor de ChristenUnie is dat er geïnvesteerd wordt in mensen en locatietheaters, niet in dure gebouwen. Het is essentieel om de Friezen bij de plannen te betrekken, zodat de creatieve economie wordt versterkt en investeringen niet alleen aan een kleine groep kunstliefhebbers ten goede komen, maar aan alle inwoners van dorpen en steden.

De ChristenUnie stelt de volgende maatregelen voor:

- er komt een stimuleringsregeling voor monumentale en beeldbepalende gebouwen;
- waardevolle monumentale orgels binnen Fryslân verdienen bij herbesteding of sloop van een kerkgebouw een goede alternatieve plaatsing, zoals bijvoorbeeld een openbaar monumentaal gebouw.

Fryske taal

Het taalonderwijs in Fryslân staat stevig in de steigers. De ChristenUnie vindt dat belangrijk, maar is geen voorstander van een verplichte uitbreiding van het Fries taalonderwijs. Door leuke acties (Praat mar Frysk) wordt het gebruik van Fries op een positieve manier gestimuleerd. De ChristenUnie wil daar blijvend in investeren. Dat geldt ook voor de Trijetalige skoallen. De Provincie zet zich ook in voor het behoud van streektalen zoals het Bildts en het Stellingwerfs. De ChristenUnie wil daar ook de verschillende stadstalen bij betrekken. Hiervoor wordt een fonds ingesteld met eenduidige, heldere criteria.

De ChristenUnie wil de volgende maatregelen:

- acties om gebruik van Fries te bevorderen worden voortgezet;
- er komt een fonds voor het bevorderen van minderheidstalen.

JEUGDZORG

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Daarom verdient de jeugd(zorg) alle aandacht. De zorg voor onze jeugd is in de ogen van de ChristenUnie allereerst een verantwoordelijkheid van de ouders. Hiervoor is een veilig en gezond opgroei klimaat nodig. Wanneer dat ontbreekt, is het de verantwoordelijkheid van de overheid te zorgen dat er voor deze kinderen voldoende faciliteiten zijn waardoor hun veiligheid wordt gewaarborgd.

De ChristenUnie is van mening dat de jeugd in bescherming moet worden genomen wanneer het gaat om overmatig alcohol- en drugsgebruik. Wij zijn daarom blij met het gesloten convenant van alle 36 Friese gemeenten en de Provincie Fryslân. De gezamenlijk te realiseren ambities ondersteunen wij van harte.

Binnen enkele jaren wordt Jeugdzorg ondergebracht bij gemeenten. Tot dat moment moet de Provincie borg moet staan voor goede Jeugdzorg zonder wachtlijsten. Zolang Jeugdzorg nog onder de verantwoordelijkheid van de Provincie valt, vraagt dit om een visionaire, inhoudelijke regie en niet alleen om het stroomlijnen van processen. Vooral de beleidsterreinen onderwijs, veiligheid en volksgezondheid en zorg moeten onderling en met de lokale overheden worden afgestemd om de zorg voor onze jongeren tot een succes te laten zijn. Hierin is ook ruimte voor identiteitgebonden jeugdzorg.

Een middel dat in de Jeugdzorg goed toegepast kan worden, is de Eigen Krachtconferentie. Een Eigen Krachtconferentie geeft mensen de mogelijkheid om zelf, samen met familie, vrienden en andere bekenden een eigen plan te maken voor een oplossing of voor hulp. De kracht voor dat plan komt vanuit de familie en het netwerk daaromheen. Gemaakte plannen zijn leidend voor de hulpverlening. De ChristenUnie vindt dat deze conferenties waar mogelijk moeten worden toegepast. Een Eigen Krachtconferentie is preventief, gaat uit van de eigen kracht van mensen en kan voorkomen dat er veel duurdere zorg moet worden ingeschakeld. De opvang van jongeren in Campus Wyldemerk in Harich heeft in de afgelopen jaren een positieve uitwerking gehad waardoor onder andere doorstroom naar jeugdzorg werd voorkomen. De verantwoordelijkheid voor de beslissing over het al dan niet doorgaan van Wyldemerk ligt in Den Haag. Komt er vanuit Den Haag groen licht, dan wil de ChristenUnie samen met de noordelijke provincies bekijken of deze campus een goed middel is om schooluitval te voorkomen. Als het gaat om de financiering, is de ChristenUnie van mening dat Wyldemerk in de eerste plaats een onderwijsproject is en ook uit die pot betaald moet worden.

De ChristenUnie heeft de volgende standpunten:

- de Provincie moet ruimte laten voor identiteitgebonden jeugdzorg;
- het middel van Eigen Krachtconferenties wordt waar mogelijk in de Jeugdzorg ingezet;
- de Campus Wyldemerk wordt voortgezet, maar wel met deugdelijke financiering en in noordelijk verband.

KANDIDATENLIJST 2011

1. Piet Adema, Drachten
2. Anja Haga, Leeuwarden
3. Ynze de Boer, Balk
4. Wiebo de Vries, Donkerbroek
5. Jacob Halma, Drachten
6. Sjoeke Dantuma, Damwoude
7. Eise van der Sluis, Buitenpost
8. Reitze Douma, Drachten
9. Tienke Stellingwerf, Buitenpost
10. Ina Geertsema, Heerenveen
11. Pieter Tamsma, Ferwert
12. Jan Rozema, Drachten
13. Harm de Jong, Drachten
14. Pieter van der Zwan, Drachten
15. Arco van Daalen, Leeuwarden
16. Margreet van der Molen, Westergeest
17. Marga Chukwuemeka, Harlingen
18. Douwe van Oosten, Buitenpost
19. Lieuwe van der Pol, Sneek
20. Jan Jarig van der Tol, Blije
21. Siccó Boorsma, Dokkum

ChristenUnie Fryslân

Voor meer informatie gaat u naar
www.fryslan.christenunie.nl

Volg ChristenUnie Fryslân op Twitter, facebook, hyves
en nog meer:

www.geloofinfryslan.nl

Adresgegevens

Bezoekadres: Provinciehuis
Snekertrekweg 1, Spoorzicht kamer 123
Postadres: Statenfractie ChristenUnie Fryslân
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
E-mail: campagne@fryslan.christenunie.nl